

ԿԱՐՈԼՈՍ Ա.

Մեռաւ Փրանկիսկոս Եովսէփ Ա. կայսրը, սակայն թողուց Աւստրիոյ համար արժանաւոր յաջորդ մը, Կարոլոս Ա. (կամ Կարոլոս Դ. իբր թագաւոր Հունգարիոյ) 29 տարեան երիտասարդ մը, որուն շուրջը այսօր կը հրճուի Աւստրիոյ բոլոր ժողովուրդը: Ծնած է 1887 Ապրիլ 17ին: Հայրն էր Ոթոն արքիեպիսկոպոս, հանգուցեալ կայսեր եղբորորդին, իսկ մայրը՝ Մարիամ Եովսէփայ արքիեպիսկոպոսին, ներկայ Սաքսոնիոյ թագաւորին քոյրը: Կարոլոս Ա. մանկութեան կրթութիւնը ստացաւ մօրմէ, յետոյ գիմնազիոնը յաճախեց Շոտենցի կրօնաւորաց քով: 16 տարեկան հասակի մէջ մտաւ նաեւ գինուորական ասպարէզ, ուր մինչեւ ցայժմ աստիճանէ աստիճան բարձրացած է: Ժամանակ մ'ալ յաճախած է համալսարանի իրաւագիտական ճիւղին մէջ: Ժողովրդեանէն այնչափ սիրուած է, որ այժմ անկէ միայն գուրգուրանք կը վայելէ: 1907ին ամուսնացաւ Պարմայի եւ Բուրբոնի Յիտա (Zita) դքսուհոյն հետ: Ցայսօր, ինչպէս Աւստրիոյ լրագրութիւնը զրուատեց, թէ Կայսրն եւ թէ Կայսրուհին տիպարներ են բարութեան, իմաստութեան եւ ուրիշ լաւ յատկութեանց: Ունին նաեւ չորս զաւակ, որոնց երէցն ու միանգամայն թանգաժառանգը՝ Կնուստի Փրանկիսկոս Եովսէփ Ոթոն, որ ծնած է 1912, Նոյեմբ. 20ին: Եթէ ղեքախոտ բան մը կայ այս Կայսեր համար, զոր ստիպուած ենք շեշտել, այն է թէ իր նախորդին պէս, քաղաքական փոթորիկներու մէջ է, որ կը բարձրանայ զահը, ըստ որում աշխարհիս ամենահզօր պետութիւնը իրեն դէմ կը կռուին եւ իր պետութիւնը անդամատել կը սպառնան, սակայն յուսով ենք, թէ ինքն ալ իր նախորդին նման պիտի յաջողի այս քաղաքական փոթորիկները իր ժողովրդեան գլխուն վրայէն կարճ ժամանակէն հեռացնել վերջնական յաղթութեամբ մը: Մեծ փառք արդէն իր բանակին, որ երկուք ու կէս տարիէ ի վեր կռուելով, զրեթէ շարունակ յաղթութեանց դարձնուին ընդունած է: Իրաւունք ունինք յուսալու, թէ այն հզօր ու վերին Աջը որմէ կախում ունին բոլոր ազգաց ու պետութեանց զոյութիւնն կամ չզոյութիւնն, յաղթութիւնն կամ պարտութիւնն, պիտի չվերնայ Աւստրիոյ թէ ժողովրդեան, թէ բանակին եւ թէ արքունի տան վրայէն, քանի որ ասոնք անոր հովանւոյն տակ հաւատարմութեամբ դարեր ու դարեր ապրած են: Երբեք Կայսրն ու Կայսրուհին հազիւ թէ զահը բարձրացան, ահա երկրին ամէն կողմանէ, սկսեալ քաղաքական բոլոր բարձր անձնավորութիւններէ ու մարմիններէ, մինչեւ հասարակ քաղաքացին, պատրաստութիւններ կը տեսնեն իրենց ինքնակալին ու ինքնակալուհոյն ամէն հպատակութեան ու մեծարանաց ցոյցեր ընել: Եւ փոխադարձաբար նորոնտի արքունի զոյգ ամուրք եւս, կարծես թերի մնալ չուզելով իրենց նոր յանձն առած բարձր պարտավորութեանց մէջ, ներկայ քաղաքական ու տնտեսական դժուարին օրերուն կը ջանան ամէն դիւրութիւն ու հանգստութիւն մատուցանել իրենց հպատակ ժողովրդեան: Թող յուսայ Աւստրիան, թէ յանձին իւր նոր ինքնակալին երջանկագոյն օրեր պիտի տեսնէ: Մեր սրտագին մաղթանքն է. Տայ Աստուած զոյգ ամուսնեւորն եւ իրենց Որդւոց երջանիկ օրեր, փառք եւ յաջողութիւն:

